

Powiat Łomżyński

Malowniczo położony Powiat Łomżyński można odnaleźć na mapie w zachodniej części województwa podlaskiego. Graniczy z Powiatem koleńskim, zambrowskim, ostrołęckim i białostockim. Swoim zasięgiem obejmuje obszar 1.354 km², z czego blisko 26% powierzchni to obszar prawnie chroniony. Użytki rolne stanowią 70,4 % powierzchni powiatu, a 21,3 % zajmują lasy. Teren Podlasia, w tym Ziemia Łomżyńska to jeden z niewielu w Europie rejonów o nieskażonej przyrodzie i niezwykłych walorach krajoznawczych. Nie bez powodu teren ten wchodzi w obszar nazywany „Zielonymi Płucami Polski”.

Podstawowe dane:

Liczba mieszkańców: 50.896

Powierzchnia: 1353.93 km²

Starosta: Krzysztof Kozicki

Przewodniczący Rady: Stefan Popiołek

Liczba radnych: 17

Radni:

1. Kubrak Wojciech
2. Kołakowski Rafał
3. Piotrowski Andrzej Konrad
4. Chojnowski Mieczysław
5. Kłosiński Henryk

6. Krajewski Henryk Stanisław
7. Kulesza Jarosław
8. Szablowski Lech Marek
9. Wysocki Tomasz
10. Parzych Elżbieta
11. Popiołek Stefan
12. Zalewska Barbara
13. Chrostowski Krzysztof Czesław
14. Kuczyński Jan
15. Przybylak Irena Zofia
16. Szymański Alfred
17. Żebrowski Stefan

Adres urzędu:

Szosa Zambrowska 1/27

18-400 Łomża

tel. (086) 215 69 00

fax. (086) 215 69 04

e-mail: starosta.blm@powiatypolskie.pl

www.powiatlomzynski.pl

Ośrodek Kultury:

Regionalny Ośrodek Kultury w Łomży

Małachowskiego 4

18-400 Łomża

e-mail: rok@4lomza.pl

Współpraca zagraniczna:

- Powiat Dingolfing-Landau (Bawaria, Niemcy)
- Powiat Daugavpils (Łotwa)

Osiągnięcia w postaci realizacji projektów:

- Jako wnioskodawca:

1. SAPARD nr 734-100028/2002 Przebudowa dr. pow. nr 23335 na

odc. Szablak - Nowogród, dł. 4,952km, kwota projektu - 1.099.315,06 zł, kwota dofinansowania 50% kosztów kwalifikowanych - 549.657,53 zł;

2. SAPARD nr 734-100213/2003 Przebudowa dr. pow. nr 23388 na odc. Szczepankowo - Jarnuty, dł 5,416km, kwota projektu - 1.534.039,44 zł, kwota dofinansowania 46,21% kosztów kwalifikowanych - 621.722,30 zł;

3. SAPARD nr 734-100214/2003 Przebudowa dr. pow. nr 23394 na odc. Tarnowo - Kraska, dł 1,987km, kwota projektu - 443.446,61 zł, kwota dofinansowania 50% kosztów kwalifikowanych - 181.740,41 zł;

4. SAPARD nr 734-100212/2003 Przebudowa dr. pow. nr 23348 na odc. Stary Cydzyn - Rządkowo, dł 3,185 km, kwota projektu - 1.296.573,95 zł, kwota dofinansowania 50% kosztów kwalifikowanych - 531.382,76 zł;

5. ZPORR, Priorytet III, Działanie 3.1 - Obszary wiejskie Z/2.20/III/3.1/100/04 - Przebudowa dr. pow. nr 1905B na odc. Wyk - dr. wojew. nr 645 , wartość projektu 1.519.019,15zł, w tym wartość dofinansowania z EFRR 75% - 1.139.264,36 zł, współfinansowanie z budżetu państwa 10%

6. SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich – tytuł projektu: Modernizacja i rewaloryzacja Muzeum Przyrody w Drozdowie. Zabezpieczenie części podziemnych budowli, wartość projektu: 179.889,00 zł. w tym wartość dofinansowania z EFRR – 143.918,00 zł, współfinansowanie z budżetu państwa (Promesa Ministra Kultury) – 18.445,00 zł.

- Jako partner projektu:

1. ZPORR, tytuł projektu: "Nowe Perspektywy - doradztwo, szkolenia i pośrednictwo pracy", realizowany w ramach Działania 2.4 Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi

2. ZPORR, tytuł projektu: "Nowe Horzonty - Doradztwo, szkolenia i

2. ZI OTH, tytuł projektu: "NOWE HORYZONTY – Doradztwo, szkolenia i pośrednictwo pracy dla osób odchodzących z rolnictwa" w ramach Działania 2.3 ZPORR "Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa".

Planowane imprezy promocyjne:

- Festiwal Muzyczne Dni Drozdowo - Łomża: Z inicjatywy Łomżanina, Jacka Szymańskiego, obecnie tenora Opery Bałtyckiej, artyści z Polski i zagranicy od kilku lat przyjeżdżają do Łomży, łącząc wypoczynek z pracą. Corocznie, przez tydzień lipca, w kilku miejscach Łomży, parafiach powiatu łomżyńskiego i w Drozdowie rozbrzmiewa klasyczna muzyka najznamienitszych światowych twórców. W kolejnych edycjach Festiwalu wezmą udział kolejni znamienici artyści ze scen wokalnych krajowych jak i zagranicznych m.in. Austrii i USA, którzy wystąpią w koncertach poświęconych wielkim twórcom austriackim.
- Ogólnopolskie Dni Kultury Kurpiowskiej: impreza, w której biorą udział zespoły kurpiowskie z terenu Kurpiowskiej Puszczy Zielonej Województwa Podlaskiego i Mazowieckiego. Regulamin przewiduje również udział wszystkich zespołów pieśni i tańca, które w swoim repertuarze mają program oparty na kulturze kurpiowskiej oraz wszystkich wykonawców, którym folklor muzyczny Kurpiowszczyzny nie jest obcy. Rok rocznie Dni Kultury Kurpiowskiej w Nowogrodzką gromadzą wielu wykonawców biorących udział w samym Konkursie, jak i wykonawców występujących poza Konkursem. Nie brakuje też twórców ludowych prezentujących swoje wyroby i sposób ich wykonywania zarówno w pobliżu sceny jak i na terenie Skansenu Kurpiowskiego w Nowogrodzie. Bliskość sceny, na której występują kurpiowscy artyści i Skansenu Kurpiowskiego stwarza zwiedzającym możliwość jednoczesnego poznawania

materialnej i duchowej kultury Kurpiowskiej Puszczy Zielonej.

- Przegląd Teatrów Wiejskich i Obrzędowych Województwa Podlaskiego: przegląd odbywał się rok rocznie od 1981 roku, aż do 2002 r., od którego organizowany jest co 2 lata. Głównym organizatorem jest Regionalny Ośrodek Kultury w Łomży. Ze względu na rosnącą z każdym rokiem ilość zgłoszeń zespołów pragnących uczestniczyć w Przeglądzie, od 1995 r. jest to impreza dwudniowa (w roku 2002 w Przeglądzie uczestniczyło ponad 650 wykonawców - 30 zespołów). Przegląd gromadzi teatry obrzędowe wytypowane na przeglądach powiatowych województwa podlaskiego. Tematem prezentacji są wierzenia i zwyczaje całego roku obrzędowego na Kurpiach i Podlasiu. Oprócz regulaminowego występu zespoły prezentują swój program w okolicznych miejscowościach (na ulicach, w kościołach, w szkołach), zawsze wśród licznie zgromadzonych widzów.
- Poza tym w powiecie organizowane są:
 - Ogólnopolski Przegląd Zespołów Kurpiowskich w Nowogrodzie;
 - Regionalny Przegląd Kapel, Śpiewaków i Gawędziarzy Ludowych w Zbójnej;
 - Ogólnopolski Plener Malarski – Twierdza Osowiec
- W dniu 19.08.2007 roku odbędzie się I WYŚCIG ROWEROWY MTB CROSS COUNTRY RYBNO 2007 o Puchar Starosty Powiatu łomżyńskiego, Wójta Gminy Łomża i właściciela Stacji Narciarskiej w Rybnie k/ Łomży

□

*Dolina Narwii pomiędzy Kalinowem i Drozdowem,
fot. M. Gruzewski*

Burzliwa i bogata historia naszego regionu (dawnego północno-wschodniego Mazowsza) miała znaczący wpływ na ukształtowanie się grupy etnograficznej Kurpiów i ich kultury. Elementy tej kultury

niosły do Puszczy kolejne fale osadnicze z Mazowsza, Mazur i Podlasia, które na terenach nadnarwiańskich zlały się w jeden charakterystyczny, znany do dziś obraz. Los sprawił, iż część tego wszystkiego możemy podziwiać i doświadczyć na obszarze powiatu łomżyńskiego.

W XIV i XV wieku ziemia łomżyńska miała charakter puszczański, był to obszar pokryty terenami leśnymi, poprzecinany licznymi dopływami rzecznyymi, o glebie raczej mało urodzajnej przechodzącej często w bagna i torfowiska, na których pierwsi osadnicy wznosili swe zabudowania i zakładali pola uprawne. Z chwilą kończenia się procesu formowania sieci osadniczej pełnię praw miejskich otrzymały miasta ówczesnego powiatu łomżyńskiego (ziemskiego i grodzkiego): Łomża (1418), Nowogród (1434) oraz Wizna (1435).

Po włączeniu Mazowsza do Korony (1526) Łomża stała się miastem królewskim, jednym z największych w XVI wieku ośrodków handlowo-rzemieślniczych Mazowsza. Była także siedzibą starosty królewskiego. Do starostwa łomżyńskiego należało 16 wsi i 4 miasta (Łomża, Nowogród, Zambrów i Kolno), kilka jezior. Ten widoczny rozkwit gospodarczy i demograficzny związany przede wszystkim z okresem panowania dwóch ostatnich Jagiellonów, którzy obdarzyli miasto wieloma przywilejami, zawdzięczała Łomża niezwykle dogodnemu położeniu na szlakach handlowych międzynarodowych i lokalnych zarówno lądowych, jak i wodnych.

Stale osadnictwo na tym obszarze pojawiło się jednak na przełomie XVI i XVII wieku. Było to wynikiem ogromnego zniszczenia kraju po „potopie” szwedzkim, zarazy, epidemii, upadku gospodarki folwarcznej i w związku z tym wzrastającego ucisku pańszczyźnianego. Ludność chłopska masowo osiedlająca się tu uzyskiwała status ludzi wolnych, podległych tylko królowi. Większość osadników stanowiło drobne rycerstwo mazowieckie,

przybyłe głównie z ziemi ciechanowskiej oraz z zachodniego Mazowsza pozostała grupa przybyła z Litwy i Podlasia oraz Rusi. Ważnym momentem w procesie tworzenia się tu osadnictwa była gospodarka. Ze względu na słabą urodzajność tutejszych gleb rolnictwo było raczej mało rozwinięte, stąd istniała konieczność znalezienia dodatkowego sposobu na życie. Sąsiedztwo lasu sprawiło, że zajęto się bartnictwem, myślistwem, rybołówstwem, stolarstwem oraz wydobywaniem i obróbką bursztynu. To wszystko przekładało się na niepowtarzalne walory artystyczne wytwórczości naszego regionu. Pięknie zdobione chaty budziły zachwyt i zapraszały do środka wszystkich gości. Sprzęty domowe również posiadały stosowne zdobienia snycerskie czy rzeźbienia. Zaś ze stolarstwem wiąże się rzeźba ludowa i charakterystyczne do dziś, przydrożne kapliczki z figurami świętych. Najbardziej jednak znamienne dla twórczości Kurpiów, kultywowane zresztą do czasów nam współczesnych, są wytwory związane z obrzędowością. Dotyczy to zarówno wycinanek, haftów, kierców, bukietów zdobiących dom w okresie świąt, tańców, pieśni, specyficznej muzyki jak i wypieków, pisanek i palm wielkanocnych, których rozmach i uroda słynną na całą Polskę.

Po upadku Rzeczypospolitej do 1807 r. Łomża wraz z północno-wschodnim Mazowszem znalazła się pod zaborem pruskim. W tym czasie Łomża jest siedzibą władz powiatowych, w departamencie białostockim. Zgodnie z dekretem z dnia 7 lipca 1945 roku powiat łomżyński wyłączono z województwa warszawskiego i przyłączono do województwa białostockiego. Faktycznie powiat łomżyński wchodził w skład województwa białostockiego do momentu wyzwolenia.

W końcu 1975 roku, w związku z podziałem dwustopniowym kraju na województwa i gminy, powiat łomżyński, podobnie jak wszystkie inne powiaty, przestał istnieć. Reaktywowany w 1999 roku swoim

zasięgiem obejmuje obecnie 9 gmin, w tym 2 miejsko-wiejskie (Nowogród, Jedwabne) i 7 gmin wiejskich (Łomża, Piątnica, Miastkowo, Śniadowo, Wizna, Przytuły, Zbójna.

Muzeum Przyrody w Drozdowie

Walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz historia i kultura północnego Mazowsza tworzą wspaniałe warunki dla rozwoju turystyki. Ziemia Łomżyńska jest atrakcyjna o każdej porze roku. Każdy z pewnością znajdzie tu coś interesującego. Zarówno miłośnicy ciszy i spokoju, przyrody, wycieczek pieszych, rowerowych i wodnych, wędkarze jak i zbieracze runa leśnego.

Biebrzański Park Narodowy, Park Krajobrazowy Doliny Narwi, kilka rezerwatów i setki pomników przyrody, świadczą nie tylko o przyrodniczej unikatowości naszego terenu, lecz decydują także o jego przyszłości. Jest to wręcz idealne miejsce do przeżycia najwspanialszej przygody, związanej z odkrywaniem i poznawaniem tego, co gdzie indziej zostało już zapomniane.

Turyści podążający śladem przeszłości nie odjadą zawiedzeni z miejsc, w których na każdym kroku można zetknąć się z ciągle żywą historią, tradycją różnych kultur i tradycyjnym ludowym rekodzielem

historią, tradycją różnych kultur i tradycyjnym ludowym rękodziełem, które nadal stanowią o kolorycie i niepowtarzalności tego zakątka. Burzliwa i bogata historia pozostawiła na całym obszarze Podlasia, w tym także Ziemi Łomżyńskiej niezwykle barwną mozaikę kulturową i obyczajową. Współistniejące kultury, wyznania i narodowości pozostawiły trwałe ślady w architekturze miasta, wsi, bogactwie obiektów sakralnych i świeckich. Wszyscy oni dali z siebie tej ziemi wszystko, co najlepsze. Pomimo rozwoju cywilizacji i wyraźnej tendencji zacierania się różnic kulturowych, tu nadal można usłyszeć gwarę ludową i uczestniczyć w wiejskich obrzędach świątecznych.

Najcenniejsze zbiory dawnej kultury Kurpiów można w dalszym ciągu oglądać w Skansenie Kurpiowskim w Nowogrodzie. Skansen Kurpiowski im. Adama Chętnika w Nowogrodzie jest jednym z dwóch najstarszych w naszym kraju Muzeów na wolnym powietrzu. Jego założycielem był Adam Chętnik- etnograf i działacz społeczny. Skansen Kurpiowski w Nowogrodzie ma charakter parku etnograficznego. Prezentuje tradycyjne budownictwo drewniane. Celem, jaki stawiał sobie Adam Chętnik było pokazanie typowego „drewnianego osiedla puszczańskiego” na tle miejscowej przyrody. Efektem tych działań są mini ogródki, zagonki, kępki drzew i krzewów oraz nienaturalne skupienie obiektów.

Łomżyńską przyrodę w miniaturze można podziwiać w Muzeum Przyrody w Drozdowie. Drozdowo jest wsią położoną na terenie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi. To miejsce już od dawien dawna urzeekało wielu wybitnych Polaków. W XVIII wieku w Drozdowie osiedlili się Lutosławscy. Ks. Kazimierz Lutosławski - pionier skautingu Polskiego i twórca krzyża harcerskiego, Wincenty Lutosławski – myśliciel, filozof, jeden z twórców narodowej myśli polskiej, Marian Lutosławski – inżynier elektrotechnik jako pierwszy na terenie Polski wprowadził elementy żelbetonowe, m.in. w moście Poniatowskiego w Warszawie. Dzieciństwo spędzał w Drozdowie

Witold Lutosławski, znanej sławy kompozytor. Dwór w Drozdowie upodobał sobie także Roman Dmowski.

Od 1984 roku w rodowej siedzibie Lutosławskich w Drozdowie funkcjonuje Muzeum Przyrody. Obecnie Muzeum zajmuje się badaniem przyrody północno-wschodniej Polski, a w szczególności Ziemi Łomżyńskiej, gromadzeniem i trwałą ochroną muzealiów przyrodniczych a także gromadzeniem i ochroną przedmiotów i archiwaliów dotyczących historii Drozdowa i rodziny Lutosławskich. Odbywają się tu także koncerty poświęcone twórczości Witolda Lutosławskiego i innych kompozytorów. Jednym z priorytetowych zadań Muzeum Przyrody w Drozdowie jest organizacja wystaw i zwiedzanie. Muzeum Przyrody w Drozdowie to także wystawy stałe:

- Salon Dworski (od 1986 r) – wystawa historyczna poświęcona ziemiańskiej odzinie Lutosławskich i roli, jaką odegrał dwór drozdowski na przełomie XIX i XX wieku;
- Trofea Łowieckie (od 1986 r) – wystawa będąca niejako łącznikiem pomiędzy historią a przyrodą

Powiat Łomżyński oferuje także możliwość aktywnego wypoczynku dzięki istnieniu malowniczo położonych szlaków turystycznych, które pokonać można zarówno pieszo, na rowerze jak i kajakiem:

- Pniewo – Utrata –Dziedziniec (długość trasy: ok. 8 km, czas: ok. 1,5 godz.):

Ścieżka rozpoczyna się na skraju wsi Pniewo. Po prawej stronie znajdują się zadrzewienia lasu olszowego, nieco dalej łąki i pastwiska. Wiosną napotkać można tu przeróżne gatunki ptaków: racyki, czajki, bekasy, krzyki oraz kaczki krzyżówki i cyranki. Wokół rozciągają się obszary z bogatą szatą roślinną. Z pewnością spotkamy tu: strzałkę wodną, żabieńca, grzebienie białe, grąźel żółty. Dochodząc do przeprawy w okolicach wsi Krzewo, znajdującej się po drugiej stronie Narwi, spotkać można wiązówkę błotną, dziurawca skrzydełkowego i śmiałka darniowego. W drodze

powrotnej wchodzimy w zarośla drzew wierzbowych. Na tej ścieżce znajduje się jedno z największych starorzeczy Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego – Jezioro Łabno. Przemierzając dalsze 300 m dochodzi się do miejsca wyniesionego, gdzie spotkać można gorężzika kropkowanego oraz macierzankę piskową i zwyczajną.

Drewniany most w Bronowie

- Koty – Bronowo (długość trasy: 6 km, czas: ok. 1,5 godz.):
Ścieżka rozpoczyna się we wsi Koty, w sąsiedztwie rzeki Gać. Droga gruntową podążamy w kierunku wschodnim do drewnianego mostu we wsi Bronowo. Ścieżka leży w Dolinie Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi. Podobnie jak w Biebrzańskim Parku Narodowym zaobserwować możemy bataliona, rycyka czy płaskonosa oraz derkacza. Tuż za mostem podziwiać można przepiękny widok rozciągający się na zachodnią część rezerwatu „Bagna Wizna”.
- Bronowo - Drozdowo (długość trasy: 9 km, czas: ok. 2,5 godz.):
Największą atrakcją tej ścieżki jest Muzeum Przyrody w Drozdowie. Groby rodziny można zwiedzać na miejscowym cmentarzu. Na trasie znajdziemy również siedzibę Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi.
- Gać – Pniewo – Łomża – Nowogród (długość trasy: 18 km,

czas: ok. 4,5 godz.)

Zwiedzanie należy rozpocząć od miejscowości Gać. Przy szosie do Mężenina znajdziemy cmentarzysko z I Wojny Światowej. Na rzece Gać zaś młyn wodny. Dalsza trasa prowadzi do wsi Puchały, a później do wsi Pniewo. W prawo grobla – droga prowadząca na rozległe łąki rezerwatu „Wielki Dział” – do dawnej bazy partyzanckiej AK z czasów II Wojny Światowej. Po drodze mijamy wsie Rybno i Siemień. W Siemieniu z wysokiej skarpy możemy zaobserwować najpiękniejsze meandry rzeki Narwi. Dalsza część trasy prowadzi do Grodziska w Starej Łomży. Składa się ono z grodu właściwego i dwóch podgrodzi, które są otoczone własnymi wałami. Gród ten pełnił funkcję strategiczną i handlową. Na podgrodziu w Starej Łomży na wzgórzu św. Wawrzyńca znajdował się kościół, który powstał ok. 1000 r. Dalsza trasa prowadzi przez Starą Łomżę, ul. Zdrojową, przy której w latach 1924-50 stał drewniany kościół, zbudowany przez księcia Janusza Mazowieckiego. Następnie przecinając ul. Gen. Sikorskiego, w pobliżu plaży miejskiej (ul. Rybaki), po lewej stronie zobaczyć można cmentarz żydowski z charakterystycznymi nagrobkami wykonanymi z głazów narzutowych. Z ul. Rybaki skręcamy w ul. Krzywe Koło (dawniej żydowska) i po kamiennych schodkach wchodzimy na górną część ulicy. W parterowym domku przy schodach mieszkał późniejszy Prymas Tysiąclecia Stefan Wyszyński. Następnie mijamy Wyższą Szkołę Zarządzania i Przedsiębiorczości im. B. Jańskiego – dawne kolegium św. Feliksa zbudowane w 1925 roku, klasztor wzniesiony w latach 1770-72 oraz kościół barokowy zbudowany w latach 1781-98 (w latach 1856-58 dobudowano do niego plebanię). Za zespołem klasztornym uliczka Kapucyńska o brukowanej nawierzchni, w XVII wieku zwana Mostową, prowadzi do parku i mostu. Następnie Muzeum Północno-Mazowieckie, które mieści się w dawnym Domu Pastora z połowy XV wieku. Przy ulicy Zjazd i Placu Kościuszki znajduje się II Liceum Ogólnokształcące wybudowane między 1898 – 1906 rokiem w stylu renesansowym. U zbiegu ul. Nowogrodzkiej i

Wojska Polskiego – pomnik Stacha Konwy, straconego przez Szwedów w czasie bitwy w lesie Jednaczewskim w 1733 roku. Przy ul. Nowogrodzkiej – park miejski im. Jakuba Wagi, autora Flory Polskiej. Z ul. Piękną łączy się ul. Bernatowicza. Tutaj znajduje się gmach Liceum Ogólnokształcącego dawnego gimnazjum męskiego, wzniesione w 1914 roku. Następnie ul. Piękną i Jednaczewską kierujemy się w stronę Grobli Jendaczewskiej. Po przecięciu doliny Łomżyczki jesteśmy na terenie Rezerwatu „Rycerski Kierz”. Następnie, idąc z Jednaczewa w kierunku wsi Szablak w stronę tzw. Lepackiej Góry, na skarpie zauważyć można pozostałości schronów bojowych z 1939 roku. Ścieżka kończy się w miejscowości Nowogród, gdzie można zwiedzić Skansen Kurpiowski

- Szlak kajakowy rzeką Narew – Wizna - Łomża:

Trasa prowadzi rzeką Narew przez miejscowości Wizna – Nitkowo – Bronowo – Krzewo – Rakowo – Drozdowo – Łomża. Szlak bardzo ciekawy, malowniczy, o licznych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Chcąc zobaczyć bobra w jego naturalnym środowisku wystarczy przepłynąć tym szlakiem. Trasę można bez trudu pokonać w czasie weekendu. Poza tym spotkamy wiele żerzeni bobrowych, a w powietrzu polujące ptaki drapieżne, Bogactwo ryb rzeki Narew zachęca także do wędkowania. Szlak prowadzi przez Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi. Atrakcją jest nocny spływ łodzią od miejscowości Wizna do Krzewa. Można wówczas podpatrzeć żerujące bobry i przelatującego puchacza. Dla wszystkich chcących spędzić w tych okolicach urlop istnieje możliwość przedłużenia trasy spływu do pięciu dni. Szlak prowadzi rzeką Biebrzą i Narew. Rozpoczyna się w Brzostowie a kończy w Nowogrodzie.

- Szlaki piesze:

1. Morgowniki – Piątnica – Wizna – Strąkowa Góra – Goniądz
2. Gać – Pniewo – Łomża – Nowogród – Rybaki – Miastkowo
3. Giełczyn – Czerwonv Bór – Bacze Suche – Wwaoda

- Szlak pieszy dostępny dla turystyki rowerowej:

1. Wizna – Burzyn – Twierdza Osowiec – Goniądz:

Szlak rozpoczyna się w Wiźnie. Przebiega skrajem Wysoczyzny Kolneńskiej. We wsi Burzyn znaleźć możemy miejsce do biwakowania oraz punkt widokowy. W okresie wiosennym w okolicach Brzostowa i Chylin można zaobserwować niespotykane ilości ptactwa wodno-błotnego. Dalej trasa wiedzie przez wsie Łoje-Awissa, Czachy, Okrasin i Mścichy z liczną zabudową drewnianą. Mijając wieś Klimaszewnica dojeżdżamy do kompleksu leśnego Obwodu Obronnego Osowiec. Dalej przecinając drogę i linie kolejową Białystok-Ełk, Kanał Rudzki dochodzimy do obiektów Terenowego Ośrodka Edukacyjnego w Osowcu oferującego: pole biwakowe, pokoje gościnne, wypożyczalnia sprzętu wodnego. Dalej trasa przebiega przy Porcie Zarzecznym Twierdzy Osowiec i przez wieś Budne. Nieopodal wsi Wólka Piaseczna przecinając rzekę Biebrzę dochodzimy do miasteczka Goniądz.

Rozlewiska Narwii

W powiecie łomżyńskim warty zobaczyć także DWORY bądź ich pozostałości, które kryją w sobie wiele tajemnic i wspaniałych historii mijających wieków:

- Czaplice – dworek zbudowany około 1860 roku, murowany z

cegły, od 1910 r. do 1939 r. własność Jana Lutosławskiego. Większość zabudowań gospodarczych uległa zniszczeniu w czasie II wojny światowej.

- Drogoszewo – pozostałość po XIX wiecznym założeniu zespołu dworsko-parkowego. Pozostałość zabudowań gospodarczych. Spichlerz klasycystyczny z I połowy XIX wieku, murowany z cegły, na planie prostokąta. Gorzelnia zbudowana w 1907 przez właściciela majątku Stanisława Grochowskiego, murowana z cegły, na rzucie litery T. Fragment dawnego parku krajobrazowego.
- Szczepankowo – dwór wzniesiony w latach 1825-1838 dla Józefy z Bykowskich i gen. Ottona Milberga, w posiadaniu Milbergów do 1892, następnie Grabińskich do 1939 r. Pierwotnie klasycystyczny, silnie przebudowany, murowany z cegły, otynkowany, dwukondygnacyjny. Założenie parkowe do 1793 r. funkcjonowało jako własność benedyktynów plockich. Rozwój założenia dworsko-parkowego przypadł na XIX wiek. Niszczony systematycznie od 1915 r. Do dnia dzisiejszego zachował się dwór i stajnia kamienna, fragment alei i staw.
- Tarnowo – dwór zbudowany w końcu XVIII wieku dla Tomasza Staniszewskiego, podczaszego łomżyńskiego, przebudowany w II połowie XIX wieku przez Franciszka Ciemniejskiego w stylu klasycystycznym, murowany. Układ wnętrza przekształcony w XIX i XX wieku, Oficyna dworska, dawna gorzelnia, zbudowana w końcu XIX wieku, zniszczona podczas I wojny światowej, odbudowana w 1920, obecnie mieści się szkoła w oficynie. Spichlerz z końca XIX wieku, murowany z cegły, półtorakondygnacyjny. Park regularny z końca XIX wieku w stylu barokowym o układzie kwatrowym.
- Jedwabne - dwór Rembielińskich, o cechach klasycystycznych, zbudowany pod koniec XVIII w. Ponownie [rzebudowany w 2. ćw. XIX w. przez Henryka Marconiego. Budynek parterowy z kolumnowym gankiem od frontu.

□

Forty w Piątnicy

Dla miłośników historii wojennych polecamy zwiedzanie FORTÓW ŁOMŻYŃSKICH będących nieocenionej wagi pamiątką po bohaterskich obronach naszych ziem.

Budowę zespołu umocnień na prawym brzegu Narwi rozpoczęto po 1896 roku, a w 1900 roku przystąpiono do wzmacniania ich budowlami betonowymi. Były to koszary szyjowe dla załogi, kojce i przeciwskarpowe galerie. Umocnienia te składają się z trzech fortów. Fort I znajduje się między drogami Piątnica-Drozdowo i Piątnica-Wizna (nr 64); fort II między drogami Piątnica-Jedwabne (nr 668) i Piątnica-Suwałki (nr 61); fort III po lewej stronie drogi Piątnica-Suwałki. Najlepiej zachowany jest fort I z betonowymi koszarami szyjowymi i kojcem skarpowym. Fort II, największy i najbardziej regularny, znajduje się na wzgórzu wznoszącym się 55 m ponad poziom doliny Narwi. Natomiast fort III, bardzo podobny do fortu I jest najbardziej zniszczony. Wszystkie forty połączone są wałem obronnym i rowem, co tworzyło obwarowanie ciągłe. Promień całej Twierdzy Łomża wynosił 5 km. W czasie wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku i we wrześniu 1939 roku na piątnickich fortach była zorganizowana obrona Łomży. Forty w Piątnicy mają również swoje mniej lub bardziej prawdopodobne tajemnice i legendy. Trzy forty miały mieć podziemne połączenia. Z kolei wśród mieszkańców krążyły opowieści, że forty były połączone, biegnącym pod Narwią tunelem, z miastem, a dokładnie z klasztorem O.O. Kapucynów lub kościołem ewangelickim (skarpa z dzisiejszym hotelem „Gromady”).